

GUERS

VAR SUJET UR FEMELEN MANET INTANVEZ

GANT PÈVAR BUGUEL.

Var ton : *Cantic ar Burete.*

Ni o supli tud devot
Dont da silaou a galon
Ur c'hantic truezus
A doucho ho calon :
A zo grèt d'eun intanvez
Demeus a Breiz-Izel
O qimiadi oc'h e mab
Partiel d'ar brezel.

Qement a glèo ar vers-mà
Hac a rèi reflexion,
A zo crior evit un tigr
Hac evit eul leon
Ma ne al dont da ouela
Pa entento e lenn,
Oll dont da sonjal
Ne deo qet guir gristen.

Drinet santel, prosternet dirazoc'h d'an daoulin,
Me ho ped da rèi sicour d'ho servicher indign,
Va speret a zo fragil, ha va studi izel,
Sc'lèrijen a c'houlennan ouzoc'h, Drinet Santel,

Guere'hez Vari, dèc'h en nem adressàn ;
Obtenit din ar memoar evit ellout rimàn.
Pa gomprenàn ar sujet, a ra din scuill daelou,
Me gred a vezo mantret oll qement a c'hlévo.

Cruelloc'h e zomp èru eguet an tirantet
Pere laqas d'ar maro hor Zalver benignet ;
Ne zeus tam humanite etouez ar gristenien ;
E zit da velet ractal eus a ze ar breuven.

Me gomz ouz ur femelen euz a Escopti Dol,
A voa manet intanvez, e hano Anna Bol :
Pèvar eus a vugale a chom gant ar vreg-ze ;
N'oa get c'hoac'hadur pemp blas ar c'hossa eus an è.

E daou yaouanqa a voa n'o guele languissant ;
Sonjomp ebars er viser hac ebars an tourmant
E deveus bet ar vreg-màn gant e bugalegou,
Hep cavet nep tam sicour digant den eus ar vro.

Qement tam meubl e voa a voerzas prontamant,
Evit allout rèi souten d'e fèvar innoçant ;
E zamouigou dillat prest goude a voerzas :
Truezus voa e guelet cazi ebars en noas.

Bremàn var un tamic plous en eur c'horn eus an ti,
E renq monet da repos, e vugale hac hi.
E daou buguel languissant a zo èt gant Doue,
Hac hi chom paraltic qerqent var e güele.

He ma**b** henna a lavar : me ya da zervichi,
Ha qement a c'honc'in vo vit ho soulagie ;
Lavaret a ra d'e vreur : bez soign diouz hor mam guèz ;
Hit da glasq dèi tamou bouet, ha n'ho po get a vez.

E ma**b** henna neuz cavet eur gondition vad ;
Mes qement a c'honèe a laqe en dillat :
D'ar gloar ha d'ar vanite e zè en em livret,
Ne sonje get en e vam var e güele chommet.

E mabic anter-hena a voa ganti chommet,
Hac a yè bemde endro da glasq dèi tamou bouet ;
Soigni rè e vam bemde, a gualc'hi e dillat
Ema eo güir melezour ar vugaligou vad.

E ma**b** hena voa en oad da denna d'ar billet ;
Mes dre m'oa ma**b** intanvez e zeo bet exantet ;
E vreur ar blavez goude, en deveus bet tennet,
D'accomplissa ar glac'har an numero izel en deus bet.

Brémâ e retorn d'ar guèr hac e galon mantret.
P'èru e quichen e vam cals daelou n'euz scuillet :
Va mamie paour, emeàn, petra refot brèman ?
Me meus numero isel, hac e renq partia !

E vamic paour en consol gant comzou douç meurbet,
Va buguel qèz, emezi, n'em gonformi zo ret ;
Bezit brop ha den honest, grit ervat ho tever,
Ha me a bedo Doue d'am c'honsoli er guèr.

Lavarat a ra d'he vam da gaout va breur me ya
Vit e bedi ur veach qent eguet partia ;
Da rèi dèc'h un dra benac ur vechie an amzer,
D'ho soulagi, va mam baour, ebars en ho mizer.

P'èru e quichen e vreur, e lavaras deàn :
Me meus bet eur billet du, hac a ranc partian ;
Ho pedi ràn, va breur qès, da rèi un dra bennac
Da zoulagi hor mam baour a zo quer miserabl !

E vreur a respont deàn : na zeu qet var va vro
D'interrompi ac'hanòn gant da finessou ;
Quentoc'h eguet da gredi, me c'houl bea ractal
Rentet amâ var ar plaç bouzar ha mud ha dall.

Accordet e voe deàn pez en doa gouleunet,
Rentet ha dal ha bouzar, ar gomz en deuz collet ;
Rentet e zeo maleürus bete fin e zeyou :
Demeus ur seurt accident Doue d'hon preservo.

E vreur evel m'er güelas bars er stad-se rentet,
A zo retornet d'ar guèr hac e galon mantret ;
Lavarat a ra d'e vam, en eur scuilla daelou :
Va breur eo'r maleürussa a guement zo er vro.

Dal ma meus laret deàn rèi un dra benaquet,
Da zoulaji va mam baour, en coler e zeo èt ;
Goulennet, en deus bea bouzar ha dall ha mud ;
Bet en deveus e c'houlen ractal dirac an dud.

E vam a lavar deàn : na veles qen ! me bed
Doue a visericord da rèi did ar guèlet,
Gouzout a rit, va buguel, Doue zo eun tad mad ;
Hac a pardou ar pec'her demeus a galon vad.

Pa voa ar vam desolet d'e buguel o prezeg
Eur jandarm ebars an ti a zo bet antreet,
Da réi deàn e vultin da bartial ractal,
emà zo bet dé o daou an divea glac'har.

Ar vam baour oll desolet a lavar d'e buguel :
Deus c'hoas etre va divrec'h ur vech qent vit mervel.
En em boqat a rejont an eil hac eguile ;
Ranna réje ar galon a glêvje aneze.

Ar buguel-màn dezolet a lavar d'e vam guèz :
Bet òn e clasq dèc'h sicour ebars en amezeguez ;
A boan euz va zelaouet ha prizet va c'hlêvet ;
Evelze, va mamic qèz, c'houi vo abandonnet !
E vam a lavar deàn : partiit, va buguel,
Ha va list en gloar Doue..., rêt e vezo mervel ;
Serrit an nôr var va c'hein ha cassit an alc'hoë,
En eur c'horn euz an ilis em c'hefot goude ze.

Question e voe bremà dé d'en em separi,
Pitoyabl e voe clêvet ar c'hri a voa en ti.
Adieu dèc'h, va mamic paour, a lar ar buguel qèz,
Ranna a ra e galon pa voa e vont ermèz.

Alc'hoëet en deuz an nôr var e vam langeissant,
Mont a ra gant e alc'hoë d'an ilis prontamant :
Laqat eure aneàn var gornic an auter :
Aze meàn, m'en cavo, ma tistroàn d'ar guer.

Stoui ra var e zaoulin en ilis beniguet,
Goulen a ra ur mennat digant Salver ar bed :
Accordit din, va Doue, ma teuin da velet
Enterri va mamic paour pa vezo decedet.

Cetu-èn-ta partiet da vont d'an arme ;
E vamic paour a varvas pemzec devez goude ;
Ar c'hleyer euz ar Barros a zon dezi glazou,
Hac e guntinu nòs de hep caout den var o zro.

Accordet e voe deàn pez en doa goulenet.
Anter cant leo demeus ar guer ar c'hleyer neuz clêvet ;
Larat ra de gabiten : Va mamic baoutzo maro,
Me gléo patant ar c'hleyer o son dezi glazou.

E gabiten a lavar : Eur miracl bras e ve
Clèvet cleyer ho parros anter cant lèo anè.
Larat ra de gabiten qemeret un tam fe ;
Ha c'houi glèvo aneze amàn qercoulz he me.

E gabiten a lavar: Me o c'hlèo couls ha te ;
Me royo dit, va buguel, bremà da gonje
Ma zi d'ar guèr da velet enterri da vam guez
Rac gout a ran da galon zo en trididiguez.

P'en devoa bet e gonje e vale nòs a de,
Eruout a ra er guèr hep na voe pell dale;
Monet a ra d'an ilis, ma stou var e saoulin
Da drugarecat Doue eus e c'hraçou divin.

Pa voe èchu e beden e qemer an alc'hoë ;
A dal ma tigor an nòr e sell ouz e guèle,
Ma gav e vam baour maro, varni en em dolas,
Gant ar glac'har en em devoa e galona a ronnas.

An nòr voa mañet digor, tud a zo antreet.
Ma cavjont anè o daou var ar plous decedet ;
Monet a rejont ractal da gavet ar Person
Evit annouci deàn an desolation.

Ar Person ro lincellou evit o liena,
Hac e ped ive an dud da zont d'o assista.
Enterret e voent neuze gant peb solennite,
Laqet o daou assambles ebars er memes be.

Guélet oc'h eus, va breudeur, portret ur buguel m ad
Accordet e voe dean gant Doue e vennad.
Heuillet en deveus bepret Gourc'hemennou Doue :
Qemerit en evit sqüer, me ho ped bugale.

Composet gant Rene ar Bars, a Landreguer.

GUERZ

H d

*Composet a neve var sujet un evenamant éruet gant
eur C'hure Santel a Escopti Milan.*

Var ton : Santez Anna Palud.

Me ho ped, assistantet a bep seurt qualite,
Deut da glêvet eur recit composet a neve,
Divart eur c'hopi gallec ebars en brezonnec,
Rac util eo disclêria ar pezh zo éruet.

En Escopti eus Milan, eo parros Belzoanne,
A zo eur C'hure santel, leun a humilite,
Truezus ha charitabl en endret ar beorien,
Hac a zo e oll danve evit dont d'o zouten.

El lec'h ma pos an arc'hant en devoa goneet,
Evit lemel eus anè na ziminuant quet,
Ar pezh er gra chagrinet hac en nòs hac en de,
Pa ne elie gout penos ec'h erru qementse.

Er bloa tri ha daou-uguent, en eiz a vis c'hoevrer,
E rer an Ofiç divin dirag hor Mam santel
Ar Verc'hez, gloriüs Vari hot'guir advocades
Souten an oll bec'herien en peb rouantelez.

Goude ar venediction demeus ar sacramant,
E zeus erruet un den en eur memes instant
D'e c'houlen da vont gantan da velet un den clan
A gave a voa erru en e heur diyeañ

Partiet int assambles gant an Autrou Doue,
Hac an traou evit noui ar paour affliget-se,
Dre voneur e recevas e oll Sacramanchou,
Hac eun anter-heur goude e souffre an maro.

Charmet an Autrou Cure o velet ar bonneur,
E chomas d'e assista quen a den da vervel,
Da bedi Doue evitan gant eur galon barfet
Ha bet fin e vue e deus en assistet.

Pa voe maro an den-mà e qemer guimiad,
En eur dont da zoueti deze oll nosvez vad
Da veilla ar c'horff maro pehini voa gante,
Hac e commanças e heuten eur bedi Doue.

An dosmestic eus an ty a voa bet evitan
P'er güelas o partial, en em offras dezan
Da vonet d'e gundui betec e bresbital,
Hac e trugareqas gant eur galon leal.

Nan, em'e'n Autrou Cure, ne meus aon rac netra,
Pa è guir em eus douguet Redemptor ar bed-ma,
E teuyo d'em preservi deus an drouc sperejou;
Rac credi a ran e zeo mestr d'an oll buissançon.

Et eur pennad ac'hane, troet en eur c'harden'
E clévas aroc dean eur voez terrupl o clem,
Hac o tonet d'e entent ec'h arrèt en e za
Da sellet en dro dezan, mes na vela netra.

Poursu a ra e basiou evit tosta ountà,
Hac e remercas eun den eus an anciena,
Güen e vlêo hac e varo, quen a steredenne
E zaoulagad varnezan aboue ma tostaec.

En eur dont d'e vriata e c'houlennas outan
Gant calz a humilte: petra glasquit aman?
Nav heur anter eo brêmà, èt an dud da gousqot,
Ha an amzer, va mignon, a zo cri ha caled.

Bet òn o c'houlen loja en eun nebeut plaçou
Hep ma zòn anaveet gant hini ar mestrou,
Hac en defot a repu e renqan chom amà,
Qen a deui ar sclèrijen varnon da bartia.

Deut ganèn mar plich ganèc'h, em'e'n otro Cure,
Ra m'ho laco da repos ebars en eur guele,
Ha deus va c'hommodite a réi dèc'h da goania
Assambles ganèn ouz tol, hac eus ar pep guella.

Pa antreas en e di e ya da c'hoezan an tan,
Da doma'n den ancien, da c'hortos ozan coan,
Hac e lavar d'e vatez: Prepar dimp on coanio,
Ma cozefomp assambles evel cammarado.

Pa voant ouz tol azeet e c'houlennas outàn
A betore brò e voa ha piou rêt aneàn,
Hac e respontas deàn e voa diouz Betleem
Emmanuel e hano, hep ma elles compren.

C'hoas e c'houlennas outàn hac èn a voa qernez
Er vroyou a dremene dre ar rouantelez;
Hac e respontas dezan partout voa'r memez tra,
Ne velàn nemet crimou an abominapla.

An tadou hac ar vamou o velàn meprizet
Dre oll gant ho bugale goude ma vent savet,
Hac e tennont varneze ar venjang eus an èe
Goal gollou ha drouc amzer hac ar mortalite.

Un nombr bras a vlavejou a voa en abondanç,
Hac amzer vad da zestum; dre oll ar Brovidanç
A ro an Autrou-Doue da veva ar bec'herien,
D'ar re vo fidel deàn ne vanco birvigen

Ractal e tisparissas diouz an Autrou Cure,
Hac e chommas estonet o velet qementse;
Hac evit e recompanç eus e chariteou,
E lar deàn qen a vo en joayou an ènvou.

Neuze e teu da gompren e voa hor Mestr divin
En deus parlantet outàn, han e ya d'an daoulin
Da c'houlen pardon outan eus a greis e galon,
Da c'hortes mont da velet hor Zalver var e dron.

An hini neus recitet ebars en brezonnec
Tout an explication a zo grêt en gallec,
A so a baros Plouguicl, Yan ar Guen e hano,
Ac e pried ouz en ren eiz bloas ha trègont zo.

FIN.